

Гальченко Сергій. Скарби літературних архівів / Під редакцією М. Г. Жулинського. – К.: Атопол, 2012. – 448 с.

Ця книжка видана на замовлення Держкомітету телебачення й радіомовлення України за програмою “Українська книга” 2012 р. Вона стала результатом багаторічних пошуків відомого вченого, архівіста, музеєзнавця С. Гальченка, уміння якого знаходити і зберігати духовні скарби унікальна. За велінням серця він збирає рукописи, біографічні матеріали, іконографію українських письменників, його стараннями до Відділу рукописних фондів і текстології Інституту літератури надійшли тисячі документів, зокрема приватні архіви й документи Т. Шевченка, Лесі Українки, Олени Пчілки, Марка Вовчка, В. Винниченка, О. Олеся, О. Ольжича, В. Барки, В. Стуса, Остапа Вишні, І. Багряного, М. Зерова, Є. Маланюка, О. Стефановича, Ю. Лавріненка, О. Лятуринської, О. Косач-Шимановської, М. Лукаша, Л. Махновця, П. Одарченка, П. Ротача, А. Костенка та ін. Багато із зібраного оприлюднено в його численних публікаціях, а ще у виступах на радіо й телебаченні, фільмах, знятих за його участю.

У книжці автор розповідає про “Кобзар” Т. Шевченка, кожне видання якого від 1840 р. має свою долю, яка, “як і доля українського народу, творилася за різних, часто драматичних або й трагічних обставин”, а також про історію Шевченкових раритетів, літопис Шевченкового дому, дослідника мистецької спадщини Т. Шевченка Д. Антоновича (“Шевченко-маляр”), борця за визволення України В. Винниченка, який усе свідоме життя намагався поєднати політику й літературу, лист П. Любченка до В. Винниченка та листи Г. Косинки до В. Винниченка, про творчу трагедію П. Тичини – поета, художника, композитора, хорового диригента, людини багатогранного таланту; “співця печального образу України” В. Сосюру, історію створення його першої збірки “Пісні крові” (1918) та про його невичерпний архів. У книжці йдеться також про “десятирічку” Остапа Вишні та його автобіографію з камери № 15 та про його табірний щоденник і сумний епістолярій. Увійшли сюди й матеріали про М. Хвильового, І. Багряного, М. Куліша, Є. Маланюка, П. Одарченка, Г. Епіка.

С. С.

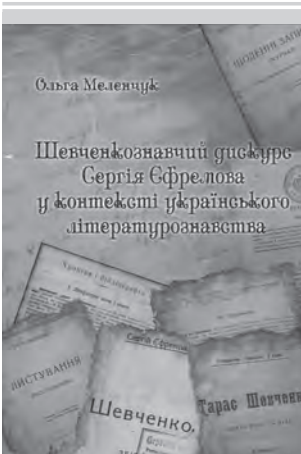
Наші
презентації

Наші
презентації

ВСЕСВІТ. – 2012. – №11–12

Черговий номер відкривається поезіями Марка Твена, Роберта Льюїса Стівенсона, Володимира Маяковського, Віслави Шимборської. Надруковано також роман Італо Кальвіно "Міста незримі", фрагмент з роману Джорджа Мартіна "Гра престолів", уривок із повісті Говарда Лавкрафта "Герберт Вест: реаніматор", оповідання Мартіна Кукучіна "Руда телиця" та Георгі Велічкова "Останнє коло над океаном" і "У світі ніжному сніжному". У рубриці "Письменник. Література. Життя" зі своїми статтями й нотатками виступають Крін Гебберд ("Гаряче аж геть: труба, джаз і американська культура"), Роксолана Зорівчак ("Заради рідного письменства"), Сіньїті Мурата ("Сьогодні слов'янські літератури для японців – уже не чужі"), Сергій Тарадайко ("За мотивами Захер-Мазоха"), Ольга Пресіч ("Вивчення життя українських іммігрантів у Канаді"), Дмитро Дроздовський ("Стратегії сучасної компаративістики: діалог Заходу і Сходу"), Олександр Пронкевич ("Плюриверсум сучасної літератури США"), Іван Рябчій ("Малишка співають французькою"), Олександр Киченко ("Кіноромани Алена Роб-Грійє: аспекти синтезу мистецтв у сучасному літературознавстві"), Інна Пархоменко ("Забуті перлини мистецтва Східної Туреччини"), Володимир Скринченко ("Арія її кохання"). На закінчення номера – новини культури та казка Жана Жіоно "Принцеса, в якій виникло бажання".

Меленчук О. Шевченкознавчий дискурс Сергія Єфремова у контексті українського літературознавства: Монографія. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 240 с.

У монографії розглянуто багатогранний шевченкознавчий доробок Сергія Єфремова – від ранніх публіцистичних відгуків до вершини його наукової творчості – підготовки й коментування академічних томів “Листування” і “Журналу” Тараса Шевченка. Закономірно, що на зміну поверховим захопленим оцінкам приходять тверезе наукове вивчення спадщини видатного шевченкознавця. Не все з неї витримало випробування часом, як переконливо показано в дослідженні О. Меленчук, водночас у монографії окреслено вагу і значення навіть газетних публікацій С. Єфремова на шевченківську тематику в непростій громадсько-політичній ситуації початку ХХ ст.

Осердя книжки становить підрозділ, присвячений коментаторській діяльності вченого. Зрозуміло, шевченкознавство, зокрема в коментуванні Щоденника, істотно зрушило вперед, збагатившись першоджерельними працями С. Шестерикова, П. Жура, Л. Большакова та інших. О. Меленчук слушно наголошує на значенні роботи С. Єфремова для розвитку шевченкознавства в період після виходу підготовлених ним томів, коли вони слугували недосяжним взірцем для наступних поколінь шевченкознавців, які мусили ляяти “приміткарство” академіка, використовуючи його набутки.

Наші
презентації

Шевченківська енциклопедія: У 6 т. – Т. 1: А–В / НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – К., 2012. – 744 с.: [693] іл.

Шевченківська енциклопедія: У 6 т. – Т. 2: Г–З / НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – К., 2012. – 760 с.: [819] іл.

Побачили світ перші два томи фундаментальної «Шевченківської енциклопедії» в шести томах, підготовлені під керівництвом завідувача відділу шевченкознавства Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України Валерії Смілянської, провідного дослідника спадщини Т. Шевченка в Україні.

«Шевченківська енциклопедія» – багатопрофільне видання, покликане висвітлити всі грані творчої особистості митця. Осердя багатотомника, зрозуміло, становлять статті про Шевченкові літературні твори – кожному з них присвячена окрема міні-монографія, те ж саме стосується більшості його малярських творів. Комплекс статей-персоналій охоплює інформацію про оточення Шевченка, дослідників його творчості, перекладачів та ін. Загалом можна виокремити такі тематичні розділи, кожен із яких уміщує низку довідкових статей різного обсягу: поетика Шевченка; біографія; історія і Шевченко; місця перебування; згадувані Шевченком історичні, міфологічні, біблійні, агіографічні персонажі; Шевченко і літератури – українська, російська, слов'янські, світова література; Шевченко і мистецтво (скульптура, музика, театр, кіно); шевченкознавство; вшанування пам'яті тощо. Енциклопедія містить і такі великі дослідження, як «Автопортрети Шевченка», «Автор у поезії та прозі Шевченка», «Біблія і Шевченко», «Віршування» та низку інших. Крім того, видання щедро ілюстроване, для чого використано малярські роботи самого Шевченка, ілюстрації художників до його поезії, фотографії місць перебування митця, репродукції творів народних майстрів тощо.

Автори енциклопедії прагнули підбити своєрідний підсумок понад півторастолітнього розвитку шевченкознавства й водночас окреслити подальші перспективи студій над спадщиною поета й художника. Застосовано як традиційні підходи, так і продуктивні сучасні методології, що дало змогу по-новому проінтерпретувати деякі поезії, запропонувати альтернативний розв'язок ряду складних питань. Можливо, не всі поставлені завдання вдалося розв'язати, трапляються подекуди статті неоднакового наукового рівня, однак за повнотою матеріалу, багатством фактажу «Шевченківській енциклопедії» справді немає аналогів у вітчизняному літературознавстві. Саме підготовка ШЕ зумовила звернення до багатьох призабутих і табуованих постатей, а також спеціальні розшуки, наслідком яких стали важливі відкриття, уточнення та спростування помилкових гіпотез.

У першому томі вміщено 1142 статті, у другому – 1081.

Олександр Боронь

**Наші
презентації**

КУР'ЄР КРИВБАСУ. – ЛИСТОПАД – ГРУДЕНЬ 2012. – №276-277

Подано новели Софії Майданської “Двори на скляній горі...” та Анатолія Корнищана “Вівторок після смерті”, оповідання Юлії Нестерової “Великий день”, “орільську сонату” Раїси Лиші, “Вісім шпанок” та “химерні” оповідання Василя Карп'юка під загальним заголовком “Віра, Надія, Любов та їхня сестра Либідь”.

Рубрика УНІВЕРС містить есей Оскара Вайлда “Душа людини за Соціалізму” (пер. Іриноу та Ігорем Карівцями), уривки з роману Майкла Чейбона “Дивовижні пригоди Каваліра та Клея” (пер. та передм. “Проза Майкла Чейбона: етнічна? масова? людяна!” Н. Висоцької).

ПОЕЗІЯ представлена творами Василя Махна під назвою “Дрізд Зиновій”, Ірини Шувалової (добрірка “Імена”), перекладна поезія – віршами “Вузол польський” польського поета, прозаїка, есеїста, журналіста та літературного критика Томаша Яструна (пер. Теодозії Зарівної).

У ВИТОКАХ подано есей “До Дон’ї Ельвіри дель Гравальос Альфари, незрівнянної Амаріліс в королівському театрі Ля Монтерія, а враз із тим чеснотливої Целестини театру Колізео, нищепідписаного посланіє патетичне перше” і трагедія “Дійство про Юрія-Переможця” Юрія Косача з передмовою Марка Роберта Стеха “У пошуках “українського Гамлета”. Олег Коцарев та Юлія Стахівська продовжують знайомити читачів з українським літературним авангардом 1910-1930 рр. (поезії Раїси Троянкер й Василя Хмелюка і Василя Алешка з передмовою “Іще троє поетів-експериментаторів”. Надія Тубальцева публікує спогади про Нілу Зборовську “Ніла”. У матеріалі “Осмищення непокори” подано роздуми Степана Сапеляка над поезіями Грицька Чупринки.

SCRIPTIBLE відкривають “Напівсонні листи з Діамантової імперії і Королівства Північної Землі” (продовження) Володимира Яворського. Елеонора Соловей подає спогади про Олексія Чичеріна, Олесь Ільченко публікує уривки з книжки “Збирачі туманів”, Микола Ільницький пише у статті “...з бароко, із ампіром, із модерном” про нові поетичні книжки Юрія Буряка. Дмитро Дроздовський публікує притчу-параболу-діалог “Очима моря”. Подано розвідки Володимира Шелухіна “Нестерпний знак питання...” (про “обламки епосу” Марка Роберта Стеха “Невмирущі”), В’ячеслава Шнайдера “Демони кохання в маєтку Тарновських” (про нову книжку В. Даниленка), спогади Миколи Старовойта “Зцілення спомином” (про Василя Касіяна та Григорія Косинку), статтю Євгена Барана “Микола Рудницький зблизька” та роздуми Миколи Мачківського “Дієве слово” над книжкою Миколи Палієнка.

Володимир Вакуленко-К. у рубриці “Рок-магістраль” подає переклади текстів пісень лідера гурту “Монгол Шуудан” Валерія Скородєда.

В. Л.

Наші
презентації